

Seda projekti toetab rahaliselt Euroopa Komisjon.
Kodulehel sisalduv teave ei pruugi kattuda Euroopa Komisjoni vaadete ja seisukohtadega, samuti ei vastuta Euroopa Komisjon kodulehel sisalduva teabe võimalike kasutusviiside eest.

Projekt „Sootundlik eelarvestamine“

„Mainstreaming gender perspective into state budget“

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik ning Sotsiaalministeerium viivad Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi PROGRESS (2007-2013) toetusel ellu projekti „Sootundlik eelarvestamine“.

Projekt kestvus: oktoober 2010 kuni aprill 2012

Programmi PROGRESS haldab Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste peadirektoraat. Programm loodi selleks, et rahaliselt toetada Euroopa Liidu eesmärkide saavutamist tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste valdkonnas.

Programmi PROGRESS lõppeesmärk on aidata saavutada Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgi. Seitsmeaastane programm on suunatud kõikidele huvirühmadele, kes aitavad välja töötada asjakohaseid ja tõhusaid õigusakte ning kujundada tööhõive ja sotsiaalpoliitikat Euroopa Liidu 27 liikmesriigis, Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikides ning Euroopa Liidu kandidaatriikides ja potentsiaalsetes kandidaatriikides.

Programmi PROGRESS eesmärk on suurendada ELi toetust liikmesriikide võetud kohustustele ja jõupingutustele luua rohkem ja paremaid töökohti ning ehitada üles sidusam ühiskond.

Programm PROGRESS hõlmab järgmisi meetmeid:

- (1) asjakohaste poliitikavaldkondade analüüs ja poliitiline nõustamine;*
- (2) asjakohaste poliitikavaldkondadega seotud ELi õigusaktide rakendamise jälgimine ja aruannete koostamine;*
- (3) ELi eesmärkide ja prioriteetidega seotud kogemuste vahetamine ning liikmesriikidevahelise teabevahetuse ja vastastikuse toetamise edendamine ning;*
- (4) arvamuste vahetamine huvirühmade ja kogu ühiskonna vahel*

Rohkem teavet: <http://ec.europa.eu/progress>

Projekti eesmärgiks on anda riigieelarve koostamises osalevatele ministeeriumide ametnikele teadmisi ja oskusi selle kohta, kuidas lõimida soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet riigieelarve planeerimise, koostamise ja täitmise protsessi ning aidata seeläbi kaasa riigi raha kasutamise kuluefektiivsemaks ja läbipaistvamaks muutmisele.

Naiste-meeste vajadusi ja huve arvestav eelarvestamine ehk sootundlik eelarvestamine uurib, kuidas eelarveeraldised mõjutavad naiste ja meeste majanduslikke ja sotsiaalseid võimalusi. See, kas konkreetne poliitika või avalik teenus vastab inimeste – naiste ja meeste tegelikele vajadustele ja huvidele, on ühtlasi indikaatoriks, kas poliitika või teenus on eesmärgipärane ning õnnestunud.

Sootundliku eelarvestamise meetodika rakendamine aitab kaasa riiklike poliitikate ja avalike teenuste muutmisele kasutajasõbralikumaks ja sihtgruppide vajadustega rohkem vastavuses olevaks ning soodustab seeläbi soolise võrdõiguslikkuse eesmärgi saavutamist.

Projekti tegevused.

Projekt koosneb kaheksast etapist.

Esimene etapp

Viiakse läbi ankeetküsitlus ministeeriumides. Eesmärgiks on välja selgitada, milline on üldine soolise võrdõiguslikkuse alane teadmiste tase ja milliseid soolise võrdõiguslikkuse edendamise alaseid tegevusi on ministeeriumides rakendatud.

Teine etapp

Koostatakse sootundliku eelarvestamise alane käsiraamat. Käsiraamat sisaldab lühikest ülevaadet sootundliku eelarvestamise ajaloost ja eesmärkidest ning rakendamise eeldustest; sootundliku eelarvestamise rakendamise etappide ja meetodite kirjeldust ning sootundliku eelarvestamise rakendamise käsitlust tulemuspõhisele eelarvestamisele ülemineku korral.

Kolmas etapp

Antakse välja sootundliku eelarvestamise teemaline kalender.

Neljas etapp

Ministeeriumide ametnikele viiakse läbi 4 koolitustsükli, mille käigus jagatakse teadmisi soolisest võrdõiguslikkusest, soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisest, soolise mõju analüüsist ja sootundliku eelarvestamise meetoditest ja rakendustest.

Viies etapp

Projektis osalevad ministeeriumide ametnikud koostavad oma töövaldkonna piires sootundliku eelarvestamise meetodika rakendamise praktilise harjutusena mikroanalüüsi..

Kuues etapp

Projektis osalejatele organiseeritakse õppereis ühte Euroopa riiki, kus on rakendatud sootundliku eelarvestamise meetodeid.

Seitsmes etapp

Projekti tulemusi ja sootundliku eelarvestamise käsiraamatut tutvustatakse infopäevade raames erinevatele huvigruppidele - ministeeriumide ametnikele, poliitikutele jt.

Kaheksas etapp

Ministeeriumide vahelise sootundliku eelarvestamise teemalise töögrupi loomine.

Projekti üritused

Koolitusseminarid

„Sissejuhatus soolise võrdõiguslikkuse temaatikasse“, 19.-20.04.2011.a

Koolitusel osalejatele tutvustati soolise võrdõiguslikkuse põhimõisteid ja teoreetilisi käsitlusi, arutleti soolise ebavõrdsuse ilmingute üle ühiskonnas ja räägiti soostereotüüpse mõtlemise mõjudest meie käitumisele ja ühiskonna arengule. Räägiti palgalõhest ja soolise võrdõiguslikkuse olukorrast Eestis ning arutleti teemadel: „Kultuuri, meedia ja hariduse roll soolise võrdõiguslikkuse edendamisel“ ning „Mehed ja sooline võrdõiguslikkus“.

Koolituse teisel päeval keskenduti soolise võrdõiguslikkuse poliitilisele ja õiguslikule taustale ning inimkaubanduse ja soolise vägivalda teemadele. Räägiti sugupoolte aspektist otsustusprotsessides ning soolisest tasakaalust organisatsiooni sisekliima ja arengu seisukohalt.

Koolituse eesmärgiks oli aidata läbi praktiliste harjutuste ja heade kogemuste jagamise aru saada seostest soolise võrdõiguslikkuse ja elukvaliteedi vahel ning otsida üheskoos lahendusi soolise ebavõrdsuse vähendamiseks.

„Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine“, 24.-25.05.2011.a

Koolituse esimesel päeval räägiti soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise teoreetilistest käsitlustest, õpiti tundma soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise meetodeid ja vahendeid ning tutvustati soolise võrdõiguslikkuse perspektiivi arvestamise vajadusi ja võimalusi avalike

teenuste kujundamisel ja osutamisel. Räägiti soolisest ebavõrdsusest tööelus ning meeste ja naiste tervisest ja tervisepoliitika kujundamisest.

Koolituse teisel päeval keskenduti soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele hariduses, arutleti töö ja pereelu ühitamise teemadel, räägiti meeste ja naiste ajalis-ruumilise käitumise erisustest ning õpiti tundma soopõhiste analüüside läbiviimise meetodeid. Koolitusel olid olulisel kohal praktilised harjutused, rühmatööd ning arutelud.

„Sootundlik eelarvestamine“, 24.-26.08.2011.a

Kolmepäevase koolituse käigus anti riigieelarve koostamises osalevatele ministeeriumide ja ministeeriumide allasutuste ametnikele teadmisi ja oskusi selle kohta, kuidas lõimida soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet riigieelarve koostamise ja täitmise protsessi ning aidata seeläbi kaasa riigi rahaliste vahendite kasutamise kuluefektiivsemaks ja läbipaistvamaks muutmisele.

Loengute ja praktiliste tööde käigus omandati vajalikud meetodid ja töövõtted sooliste mõjude analüüsimiseks ja sooliste aspektide lõimimiseks eelarvestamise protsessi erinevatesse etappidesse ning tutvuti teiste Euroopa riikide kogemuste ja heade praktikatega. Koolituse viis läbi rahvusvaheline ekspert Sheila Quinn, kelle sulest on ilmunud ka Euroopa Komisjoni poolt 2009. aastal välja antud käsiraamat „Sootundliku eelarvestamise praktiline rakendamine“.

„Sootundlik eelarvestamine“, 21.10.2011.a

Ühepäevasel koolitusel tutvustas välisekspert projektis osalejatele sootundliku eelarvestamise käsiraamatut. Projektis osalejad esitlesid läbiviidud kuluanalüüside tulemusi ning kuulati rahandusministeeriumi esindaja ettekannet tulemuslikkuse juhtimise süsteemi arendustest. Peale ettekandeid toimusid arutelud käsiraamatu sisu ja eelarveanalüüside tulemuste ning võimalike edasiarenduste teemal.

Õppereis

5. ja 6. detsembril 2011. aastal osalesid 15 projektis osalejat õppereisil Viini tutvumaks Austria Riigikantselei, Austria Rahandusministeeriumi ning Austria Töö-, Sotsiaal- ja Tarbijakaitseministeeriumi kogemustega sootundliku eelarvestamise meetodika rakendamisel. Kohtumiste käigus saadi ülevaade Austria maksusüsteemist ja selle mõjust soolise võrdõiguslikkuse olukorrale ning Austria eelarvereformist, mille üheks osaks on sootundlik eelarvestamine. Kohtuti ka Austria Föderalkantselei naiste ja soolise võrdõiguslikkuse osakonna esindajatega, kes rääkisid ministeeriumidevahelise soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise ja sootundliku eelarvestamise töögrupi tööst ning Austria Töö-, Sotsiaal- ja Tarbijakaitse ministeeriumi esindajaga, kes tutvustas sootundliku eelarvestamise rakendamise alaseid tegevusi oma ministeeriumis.

Infopäevad

Infopäevadel tutvustati ja jagati projekti raames valminud käsiraamatut „Riigieelarve naistele ja meestele. Vajaduspõhine eelarvestamine avalikus sektoris“. Räägiti projekti tegevustest ja tulemustest, sootundliku eelarvestamise rakendamise võimalustest ning esitleti projekti käigus koostatud sootundlikke eelarveanalüüse.

2.märtsil 2012.a viidi läbi projekti „Sootundlik eelarvestamine“ infopäev kodanikuühendustele.

14.märtsil 2012.a tutvustasid soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik ning projekti koordinaator käsiraamatut ja sootundliku eelarvestamise meetodit sotsiaalministeeriumi infotunnis.

30.märtsil 2012.a toimus projekti „Sootundlik eelarvestamine“ infopäev ministeeriumite ametnikele. Infopäeval osalesid Islandi Rahandusministeeriumi osakonnajuhataja Katrin Anna Gudmundsdottir ja Soome Sotsiaal- ja Tervishoiuministeeriumi soolise võrdõiguslikkuse osakonna peaspetsialist Hanna Onwen-Huma, kes jagasid oma kogemusi sootundliku eelarvestamise meetodi rakendamisest Islandil ja Soomes.

16. aprillil 2012.a tutvustas soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik valminud sootundliku eelarvestamise käsiraamatut Riigikogu rahanduskomisjoni liikmetele ning vastas komisjoni liikmete küsimustele.

17. aprillil 2012.a esitleti projekti tegevusi ja tulemusi ning sootundliku eelarvestamise käsiraamatut Haridus- ja Teadusministeeriumi ametnikele korraldatud infoseminaril Tartus.

24. aprillil 2012.a kohtusid soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik ning projekti koordinaator riigikontrolõruga. Volinik tutvustas lühidalt raamatus kasutatud sootundliku eelarvestamise meetodit ja kasutusvõimalusi ning andis riigikontrolõrile üle sootundliku eelarvestamise käsiraamatud.

Sootundliku eelarvestamise asjatundjate kolleegiumi moodustamine.

Projekti käigus koolitatud ametnikest moodustati sootundliku eelarvestamise asjatundjate kolleegium. Kolleegiumi liikmete ülesandeks on oma organisatsioonis sootundliku eelarvestamise alase informatsiooni vahendamine ja tulevikus ka sootundliku eelarvestamise alaste konsultatsioonide osutamine.

Projekti käigus valminud trükised

Quinn, Sheila. 2011. Naised, mehed ja riigieelarve. Vajaduspõhine eelarvestamine avalikus sektoris.